

Les, poprašek sněhu, větve obalené ledem. Mizející linku staré asfaltky kopíruje vyvrácený smrk. Pád jej přelomil v půli, odhalil žluté maso. Třísky o velikosti dospělého člověka ostře trčí ze znásilněných zlomenin. Kořeny vytržené z mělké půdy tvoří bariéru, přirozenou ochranu pro tři schoulené postavy. Jejich teplý dech jemně rozechvívá vzduch. Na ženě a dívce není poznat, jestli spí, nebo mají oči sevřené kousavými nehty mrazu. Muž soustředěně zírá na cestu. Kožešinovou čepici má posazenou tak, aby mu nezakrývala uši. Nasává zvuky lesa. Tichý dech se lepí na stébla kaštanových vousů. Občas jehličím na zemi nehlučně protáhne nohy, které mu dlouhým sezením dřevnatí, přitom pokaždé otočí hlavou, jestli mezi stromy neuvidí nějaký pohyb. Hnědý, vysušený obličej, ostražitý pohled. Malá žena po jeho boku vypadá jako stařena, která právě vyšla před jurtu někde v mongolské stepi. Ve skutečnosti jí může být čtyřicet. Drobná, plnější postava, zpod kožešinové čapky vyvlastněné černo-drátěné vlasy. Ploský nos, šikmé oči s víčky bez řas a duhovky tak tmavé, že se v nich zornice rozpustily. Žena se tiskne k druhé, ještě drobnější postavě, své dceři, přibližně třináctileté. Má ošlehanou ořechovou pleť a šikmé oči jako její matka.

Malá, tak se žena jmenuje, sedí na kožešinovém vaku plném suché trávy. Uvnitř svazků dlouhých stébel odpočívá pečlivě zabalené maso. Jsou to malé balíčky ovázané proužky rozžvýkané srnčí kůže, maso je suché a natahuje do sebe vůni travin a bylin, a i když to muž nikdy neoceníl jediným gestem, věděla, že mu její na slunci sušená zvěřina chutná. Ve vaku má ještě další drobnosti, které si běžný poutník na daleké cestování může vzít. V hlavě si prohrabává svůj skromný majetek a přitom chrchlá skrz nos.

Dává tím najevo, že se jí zdejší místo nezamlouvá. Muž její námitky přehlíží. Na kolenou mu odpočívá tisový luk, dlaní přejíždí po hnědém dřevu, nevědomky, jako by chtěl umazat vystupující hrbolky. Rudá jizva na hřbetu ruky, chybějící prst. S pocitem jistoty, která se mísí až s puntičkářstvím, co chvíli kontroluje nenataženou tětivu přivázanou k tělu luku. Znovu a znovu zkouší, jestli půjde promaštěný kožený uzlík v mrazu rychle rozvázat, a znovu upokojeně pohne bradou vzhůru, přičemž se mu houština vousů našponuje jako zaječí slechy. A pak zase rychle svede pohled k cestě. V silnici v jizvě rozpraskaného asfaltu vyrostla mladá osika, což mu necloumá vnitřnostmi tolik jako skutečnost, že na její nejsilnější větvi visí dlouhý vojenský kabát šedé barvy. Je úplně nový.

Na kabát narazili už včera vpodvečer. Kráčeli tichou králičí chůzí směrem k nočnímu slunci. Stará asfaltka pro lesní dělníky, postavená dávno předtím, než se to stalo, tu ležela zavátá nánosem jehličí. Cesta byla občas přemostěná spadlým stromem, ale pořád se tu ještě objevovaly dlouhé, nepřerušené úseky, kde to vypadalo, jako by lesem projel válec, který za sebou rozvinul běhoun rezavého koberce. Muž věděl, že zdejší kraj je bezpečný, místní lidská tlupa nebyla úskočnější nebo horší než jiné, podobně usedlé skupiny.

Kabát se vznášel uprostřed silnice, jako by na větvi toho hubeného stromku právě vykvetl. Na dálku voněl novotou, tak ostrou, že se zařezávala do citlivého nosu chutí hryzanců červených mravenců, jen na ramenou a ve zvlněných záhybech látky se zachytil a leskl sníh. Ztuhle hleděli na jeho šedá svěšená záda; cítili, jak je ovinul pocit nepřirozeného klidu a bezpečí, a nohy jim to táhlo ke kabátu jako hadrové

magnety, cítili se příjemně, dlouhodobá ostražitost vlisovaná do obličejů se uvolnila, mráz přestal štípat.

„Ta věc není dobrá! Musíme lézt dál! Do vesnice!“ vzpamatovala se jako první Malá a rozrušeně ukazovala a zakrývala si oči, jako že nic nevidí, a nato mávala směrem, kam se vydat, aby nebezpečné místo obešli, protože z kabátu cítila nejenom falešný pocit bezpečí, ale i něco špatného, čemu je dobré se vyhnout.

Muže rozzlobilo, že ho vytrhla z opojení, ale zároveň se mu vrátila ostražitost. Divil se, že ji na chvíli ztratil, ale před ženou nechtěl přiznat, jak byl očarovaný. „Potřebujeme zjistit, jestli ta věc není past,“ ukázal odmítavě směrem k silnici. Cítil strach. Posvátná hrůza, která z ženy rostla do okolí, nakazila útroby i jemu. Věděl dobře, že je to past a že nejlepší řešení je nedívat se tam a oklikou kabát obejít. Ale zvědavost a majetnickost vůči jeho objevu převážila: „Nikdo už dlouho neviděl nový kabát, zůstaneme poblíž,“ pokynul do vývratu stromu, kde ze země vytržené kořeny trčely do nebe. Obalené hlinou připomínaly val, který jim sloužil jako přírodou vytvořená zeď. „Budeme tu dobře chráněni před větrem,“ vysvětlil dvojici a pečlivě kontroloval, jestli je odsud dostatečný výhled na cestu. Matka s dcerou odmetly z mělkého dolíku sních a usadily se, zatímco on překloupil zrak k cestě.

Byl tenkrát ještě hodně mladý lovec, když se podobného kabátu dotkl. Stalo se to u jezera obloženého pokojným stínem borovic a sluncem, které tahalo do koupací nálady. Jeho ale zajímal jen kabát rozhozený na placatém kameni. Dva dny odolával, než se přiblížil a vzal ho do rukou. Slavnostně erektilní chvíle okamžiku, kdy položil polštářky prstů

na vlněnou látku, se změnila v nevolnost a bolest, do hlavy vražený mráz pulzujících elektrod. Počasí se změnilo. Pustil kabát na zem. Bušení srdce, třes rukou, postupné uklidnění. Vyčítal si, že se pastí nechal nalákat, aby na ni sáhl, ale byl rád, že se mu nic nestalo. Jen když se vrátil na pláž, kde předtím nechal batoh, zjistil, že mu ho někdo ukradl. Byl to dobrý expediční batoh a uvnitř měl celý svůj majetek. Chodil po břehu, ale v písku nebyla jediná šlápotá. Ten, kdo batoh ukradl, uměl dokonale zahladit všechny stopy.

Malá mu z vaku podala scvrklé jablko. Vzal ho a zavrčením dal najevo, ať už ho neruší. Chtěl v poklidu opírat zrak o kabát na cestě. Bylo to příjemně hypnotické.

Jednou ho máma vzala do obchodu, kde na jeho dětské postavičce společně se zubatou prodavačkou zkoušely černé oblečky na nějakou oslavu, kam pak kvůli chřipce stejně nešel. A tu prodavačku si pojmenoval jako Zubatou, protože když se usmála, a vlastně se usmívala pořád, tak měla malé myší zuby zakované do velikých růžových dásní, a když při tom svém úsměvu vysvlékala donaha to své růžové maso jako nějaký šperk nebo chloubu, koukal do té lesklé plochy ohromeně jako do zrcátka, a viděl v tom zrcátku, jak mu máma natahuje růžovou košili a tmavě růžové sáčko, ale pak, když se na sebe podíval, tak to všechno mělo úplně jiné barvy. Tak mámě řekl, že by chtěl radši něco jiného, a ona mu prozradila maminkovské tajemství, totiž že oblečení je kouzelné, protože pomáhá lidem cestovat do různých světů. On si v té době přál být vojákem na lodi, tak řekl, že chce námořnickou uniformu, ale maminka a vysvléknutá dáseň se tomu jen smály.

—

Lehký jižní vítr, pískavý zvuk ve vrcholcích jehličnanů, sten promrzlého dřeva. Pohlédne k obloze. Cementová šed' bez náznaku slunce a mraků.

„Jak dlouho tu chceš zůstat?“ zeptala se Malá.

„Jenom přes noc,“ zalhal, nechtělo se mu vysvětlovat, že věc na osice je důležitá, protože jde o novotvar připomínající minulost, a stopu toho, že kdo kabát nastražil, na lidi ještě nezapomněl.

Žena s tichým kňouráním vytahuje kožešiny k přenocování a občas se po něm ohlédne, jestli si to nerozmyslí. Všichni se chovají naprosto tiše. Noc vteče mezi stromy popelavou tmou. Oheň nerozdělávají. Jako první je objeví liška, slyší opatrné našlapování ve zmrzlém listí, jak chodí v půlkruhu sem tam po větru, cítí maso ve vaku, lačně zamlaská. Z planin se ozývá vytí osamělého vlka. To už Malá s dcerou pravidelně oddechují, a jen když jim do spánku vleze sen, přestávají dýchat, pootevrou oči a pozorně prozkoumávají tmou, aby po chvíli znovu usnuly.

Letošní zima byla mírná, takřka beze sněhu. Jen na několik dní zavládly vražedné mrazy, které by v tomto jinak klidném předjaří nikdo nečekal, silné, že skály pukaly jako ptačí vejce a zvěř na planinách padala v běhu k zemi. Tehdy potkal i Malou s její dcerou. Muž se při vzpomínce na krutost mrazu otrěpal zimou a přitáhl si kožešinu ke krku.

Bylo to dva týdny zpátky. Šel sám po hřebeni pahorkatiny s výhledem na mrtvé město, když mu tělo znásilnil pocit náhlé změny počasí. Potřeboval úkryt. Kdyby bylo dost sněhu, našel by závěj, kde by si mohl vyhloubit dolík. Ve chvíli, kdy se zoufale rozhodl, že místo sněhu nahrabe kopu zmrzlého listí a do ní pak vleze, narazil na malou loveckou osadu.

Ještě nikdy v ní nebyl, ale několik zdejších obyvatel ho znalo z vyprávění nebo z jiných vesnic. „Prst!“ sahali mu na levou ruku, kde chyběl prostředníček, a znovu opakovali jeho jméno a přitom si schovávali prst do dlaně: „Prst, Prst!“ Spali v zemi v tmavých vyhrabaných norách vystlaných podzimní suchou trávou, u stěn a podlahy provlhlou. Vděčně přijal úkryt a po tři následné belhavé dny zpod metru hlíny vnímal venkovní mráz, jak stromům praskají vnitřnosti a zaskočení velikáni se rozevírají s lehkostí motýlích křídel. Prst se spolu s ostatními před těmi zvuky zavrtal hloub do čpicích travin. Spánek, těžký vzduch a sny zaháněné pokašláváním stařeny, kterou za celou dobu ani nezahlédl.

Když se ledové dny přesunuly k horám na východě a tlupa vylezla ven, rozdělal náčelník osady pod přístřeškem z vlnitého plechu oheň. Vypadal mladě, neměl ženu, zato měl pevný nesmlouvavý výraz opravdového vůdce, který ví, jak se postarat o skupinku o zhruba tuctu členů. Polovinu osady tvořily ženy, většinou těhotné nebo s balíčky dětí vegetujících pod tlustým kožichem co nejbližší prsům. Z palouku obklopeného holými buky se otevíral výhled do mělkého údolí s rozhozenými vilami starých lázní. Stavby vyzdobené freskami postav v dlouhých pláštích les dávno spolkl. Jednomu z domů chyběla střecha, místo ní tu pouze trčely tmavé krovy a obnažené větve neduživého bezu s kořeny vecpanými do spár mezi cihlami. Ani příští léto by se výhled příliš nezměnil, bezu přiroste pár větví a o kus dál na střeše zkusí své štěstí výhonek malého dubu.

K vyprávění příběhů jej podle tradice vyzval náčelník.

„Jmenuju se Prst. Lidi mě tak sami pojmenovali,“ osvětlil jako první své jméno, pozvedl levou ruku a dlouho

ji nechal viset před sebou, mezitím se rozhlížel a podívoval se. Zbylí čtyři muži byli totiž starší než mladý náčelník. Musí na něm být něco zvláštního, pomyslel si, a pokračoval: „Předtím mě nazývali Chodí sám, Ten, co vypráví, Sám prst a nakonec jen Prst. Dali mi to jméno, protože jsem si prst sám uřízl nožem. Tímhle,“ poklepal k pasu, dal ruce do klína, začal ohřívat svůj pohled v plamenech a předstíral, že s vyprávěním skončil.

Obecenstvo kolem ohně nespokojeně zahučelo, jen ti starší se usklíbli, protože triky vypravěčů znali. Chvilu napětí, praskot dřeva, posmrkávání dětí. Ti, kteří sedí blíž k ohni, si sundávají svrchní kožešiny. Prst promne odložený kožich svého suseda, a než pokračuje ve vyprávění, obdivuje jeho měkkost. Musí se pak zeptat na způsob, jakým kožešiny opracovávají.

„Asi osm zim zpátky jsem přecházel hory na jihu,“ pokračuje. „Jsou mnohem větší než ty, ke kterým odtáhl včerejší mráz. Byl podzim a já jsem se potřeboval dostat na druhou stranu před prvním sněhem. Až nahoře jsou stromy poloviční a pokroucené od silných větrů. Jiné než tady,“ ukázal ke korunám obnažených buků. „A tam jsem narazil na divokou tlupu. Tři muže, pět žen a jedno dítě. Nebyl na ně hezký pohled. Hladoví, šediví v obličejích, vystrašení. Vypadali jako lidé tehdy na začátku. Někteří byli bosí.“

Kluk, prcek bez předních zubů, co mezeru vyplňoval špičkou jazyka, seděl Prstovi u nohou, udiveně zakroutil hlavou a s otázkou v očích se chytil za své válenky. „Ne, vážně neměli žádné kožešiny. Nahoře v horách je těžké ulovit větší zvíře a myslím, že ani neuměli kůži vyčinit. Jestli si dobře vzpomínám, tak jsem tehdy taky nosil staré boty, spravované tak, že jsem je kolem dokola omotal drátem nebo jelenicí.

Jak je všude zvykem, seděli jsme v kruhu, nabídli mi jídlo a já na oplátku, co jsem měl u sebe. Tlupu vedl vazoun s býčím obličejem a rozpláclyma rukama, které by klidně mohly patřit medvědovi. Stejně jako náčelníci v jiných osadách měl i on jméno Náčelník. Zvláštní na něm bylo, jak moc jeho osobu prostupovala šelmovitost. Při setkání mě pozdravil asi takhle – “ Prst vstal, pokynul nejbližšímu muži, chytil ho z boku za krk a agresivním gestem ukázal: „Zabiju tě, jestli budeš chtít zabít ty mě!“ Kolem ohně nikdo ani nedýchal. Muž, kterého Prst držel – ostatní mu říkali Tichý kvůli tomu, jak uměl pronásledovat zvěř – molitanově rozevřel rty a ukázal špičáky. Prst se na oplátku zazubil taky. „Chvilí jsem nevěděl, co na to odpovédět, a tvářil jsem se asi podobně jako teď Tichý.“ Napjatí posluchači se neslyšně zasmáli. „A tak říkám: ‚Já necestuju, abych zabíjel. Jen chodím po osadách a vyprávím.‘ Toho Náčelníka – šelmu s býčí tváří – to zřejmě uklidnilo, a tak mě pustil. Další muži tam se jmenovali Bezzubý a Kulhavec. Dělili se společně o ženy. Jejich jména mi neřekli. Všechny vypadaly stejně zubožené: šedé masky, kostnaté postavy, těkající oči. Jedna z nich ale vypadala jinak. Ne že by na tom byla líp. Jen svým zjevem mezi ty horaly nezapadala. A právě dnes jsem si na ni vzpomněl. Měla krátké nohy, menší postavu a ostře vystouplé lícní kosti. Ostatní na ni ukazovali a říkali jí Malá s šikmýma očima. Jako jediná měla dítě.“ Kolem ohniště to zahučelo. Pohledy všech se stočily k hromadě větví. Na bobku tam seděla Malá, kousla se do rtu a rychle se podívala k zemi, v prstech svírala ulomené poleno bez kůry. Po chvíli jej přihodila do ohně, oblak jisker vletěl do flekaté oblohy.

Prst pokračoval: „Povídám jim, že v údolích je víc jídla k přečkání zimy, vysvětluju jim, kam můžou jít. Měli strach

se tím směrem jenom podívat. Vůdce mi řekl, že v horách jsou už několik zim a nemají žádné ztráty, že nahoru smrt nechodí. Mluvil za všechny a ostatní se ho báli. Bylo zbytečné je přesvědčovat. Tak jsem jenom vyprávěl, o čem vyprávím i jinde. O městech. Že nejsou tak prázdná, jak vypadají. O nových pastech a jak si na ně dát pozor. Ten rok byl rokem klidu, stejně jako letos. Určitě si tu dobu pamatujete,“ vykreslil před sebou znak klidu. Všichni kolem ohně jej napodobili. Malá přizvedla hlavu. Prst si všiml, že od chvíle, co ji označil, z ní mladý vůdce nespustil zrak. „Ten rok žádnou vesnici ani žádnou skupinku, kterou jsem potkal, nenavštívila tichá smrt. I pasti přestaly být nebezpečné. To jsem horalům vyprávěl, ale jejich zarputilé, horami vyšisované obličejy všechny donesené novinky přijaly jako báchorku. Nevěřili mi. Protože se okolnímu světu vyhýbali, bylo možná jednodušší nevěřit nikomu a ničemu. Málo si ukazovali, některá gesta vůbec neznali a musel jsem jim je zdlouhavě vysvětlovat. Žili stále na začátku. No, možná udělali dobře. Na jaře, když rozkvetly první stromy, se to vrátilo. Ale to si všichni pamatujeme, že?“ Všem, i dětem, kterým vzpomínky tak daleko nesahaly, smutně spadly hlavy.

Prst si ihned plácl do stehna, aby upoutal pozornost, a pokračoval: „Mohl jsem u nich zůstat jen jednu noc, cesta přes hory v době suchého listí je vždycky nejistá a já musel spěchat. Co je ale nejzajímavější? Neuhodnete, kde uléhali k přečkání noci! V domě! Ve starém kamenném seníku.“ Všichni kolem ohně udiveně poposedli, někteří si vzájemně ukazovali. „Pastevci z dávných časů ho postavili na prosluněné louce, takže v zimě netrpěl pod sněhem tak dlouho jako někde na severním úbočí. Neudržovaná louka časem zarostla trnitými keři a k seníku se dalo dostat jen

úzkou pěšinou. Uvnitř bylo sucho, větracími otvory dovnitř pronikaly pruty světla.“ Vyprávěl tu historku už nesčetněkrát a určitě se i tady našel někdo, kdo ji znal. Přesto obraz toho, jak se někdo odváží spát v domě, mohl opakovat znovu a znovu a lidé se toho nikdy dost nenabaží. Určitě bylo zajímavé i pokračování, jak se na něho v noci vrhli a snažili se ho zabít. S tím se ale u hladové tlupy musí počítat. Že ale někdo vešel do starého domu a odvážil se uvnitř i spát, se jevilo nepochopitelně šílené, a jeho příběh byl ještě dlouhé měsíce hlavním tématem večerních ohňů.

Když to začalo, byl ještě kluk. Jel s mámou autem dlouhou třídou v centru města. Seděl na zadním sedadle, hrálo rádio. Hudba, kapky deště na oknech, občasný pohyb stěrače. Kreslil pastelkou do čmáracího bloku, když se najednou objevil ten divný tlak. Prošel skrz něj jako mrazivá vlna, kapky deště na skle se rozkmitaly a sklouzly dolů, mraky na obloze se vypařily. První zmizelý, kterého zahlédl, šel úzkou boční ulicí u domu s mramorovým ochozem a sloupy. Měl na sobě černý oblek úzkého střihu, a zrovna když stahoval deštník, zčistajasna zmizel. Jakýsi jeho společník kráčejíci vedle něj vyplašeně odskočil a udiveně se rozhlížel. V tu chvíli auto zajelo za roh, a tak nebylo vidět, jak ten druhý chlapík dopadl. Ale nejspíš stejně jako ostatní. Lidé začali mizet s tichou magií mýdlových bublin. Vlastně i po mýdlové bublině zůstane ve vzduchu alespoň chvíli otisk jemných kapiček. Po lidech nezůstávalo nic. Ztráceli se před očima, jako by nikdy ani nebyli. „Co se to děje?“ řekla od volantu máma a tam, kde volant držely ruce, najednou nebylo nic. Byla to poslední vyřčená slova, která slyšel. Prostorem auta se protáhla ledová jiskra a na chvíli jej paralyzovala. Nikým neovládané auto spustilo nouzový režim a zastavilo se.

—

„Nad ránem se na mě bez výstrahy vrhli. Venku začali zkoušet své tóny první ptáci. Někdo mi zalehl nohy. Obrovský stín zahalil tmu. Zvedl jsem ruku, abych se bránil. Dlaní mi projel horký tlak, ostří nože. Tohohle!“ Prst vytáhl z pouzdra za pasem nůž, pozvedl ho do záře plamenů a otáčel jím, aby si všichni u ohně mohli prohlédnout čepel, hlavně její horní stranu s pilovými zářezy. Starý potápěčský nůž vrhal nerezová prasátka. „Díky těm zubům mi uvízl v dlani a Náčelník – vím, že to byl on, celý předchozí večer si s tím nožem hrál – se ho snažil z mojí ruky vyškubnout. Objevila se nesnesitelná bolest vystřelující až do hlavy. Do krku se mi zabořily něčí ostré prsty. Prsty, kapsa. Druhou rukou jsem nahnámtil vyhazovák a otevřel ho. Čísi kolena mi skočila na hrud'. Zabořil jsem ostří do nejbližšího masa, ženské zaúpění. Sekal jsem do tmy a oni tiše odskakovali. Zmatek, teplé mokro na prstech, nevím, jak jsem se ocitl venku, běžím po pěšině, zamotávám se do trnitých šlahounů, nikdo mě nepronásleduje.“ Prst se odmlčel a složil ruce do klína.

Obyvatelé osady mezi sebou začali vzrušeně gestikulovat. Bylo zbytečné líčit, jak běžel půl dne, než se zastavil a z dlaně si náčelníkův nůž vytáhl, jak se vydal zpátky do údolí a hory tu zimu už nepřešel, jak si v ledových potocích omýval ránu a zase utíkal. Prostřední prst zůstal po této příhodě nepohyblivý, bolel, ale nejhorší bylo, že v jednom kuse překážel. Na jaře si ho musel uřezat.

Díky vyprávění se stal u ohně hrdinou. Členové vesnice celý večer přicházeli a poplácávali ho. Děti se špinavými tvářemi natahovaly žádostivě ruce a sahaly na místo, kde chyběl prostředníček, v očích jim prskaly ohýnky. Prst se nezmínil, že ta divoká horská tlupa byla na pokraji sil, vrávorající papírové postavy, a že jedinou hrozbu představoval

muž s býcím obličejem, který když přišel o zbraň, zbaběle zmizel ve spleti těl.

Druhého dne se rozloučil a kolem vil starých lázní zamířil k jihu. Domy, rozbitá okna, na zdech hlínou namalované znamení smrti. Mladý náčelník mu před odchodem prozradil, že Malou i s dcerou v noci z vesnice vyhnali.

Vývrat stromu, cesta, past v podobě svrchníku. Nad ránem se vrátila liška. Za celou noc nic neuločila a maso ve vaku ji lákalo. Tma se rozpadla do šera, ochladilo se, silueta na osice se s příchodem světla zhmotňovala do vyčkávající nehybnosti. Malá výjev okomentovala zlověstným zamručením. Čekala, že přízrak do rána zmizí. Nasupeně vstala, zahнала lišku a pak dlouze čurala do zmrzlého listí.

Poslouchal ten její rušivý proud, když mu míšním kabelem projelo slovo, ostré jak led, prořízlo záhyby mozku a rezonovalo v uších. „Kabát...“ Jak divné slovo! Zavřel oči a ze sutin vzpomínek poskládal skleněný dům. Přerostlý, lesklý a cize nebezpečný. Místnosti uvnitř tak rozlehlé, že nedohlédl na druhý konec, a všude visely kabáty. Byly úplně všude, vznášely se na stříbrných tyčích, a když se dlouhými řadami kabátů procházelo, měnily barvu i stříh jako jar- ní krajina. „Kabát,“ zopakoval si v hlavě hlasem dětským, zapomenutým, cizím. Dcera Malé seděla vedle něj a lepila mu na tvář svoje dehtové zornice. Zase z ní měl divný pocit. „Nedívej se na mě!“ přikázal jí.

„Co je to za věc?“ zeptala se skoro okamžitě. Šermovala neohrabané tenkými prsty; okousané nehty, úzký hřbet dlaně.

„Past. Myslím, že je to past, stejná jako byl velký nůž s modrou rukojetí. Vidělas ho, ne?“

Přikývnutí.

Před pěti lety se poblíž lidských příbytků objevily nože. Všechny do jednoho stejné, s modrou rukojetí a čepelí jako šupina štiky. Trčely zabodnuté ze země, ze stromů, nebo jen tak ležely v trávě a nebylo dne, kdy by se na nových místech neobjevily další. Nešly přehlédnout. Prst neznal osadu, ze které by tehdy nůž neodnesl alespoň jednoho člena.

„Rozumím. Je to past jako velký nůž nebo domy,“ přikývla dcera a zatvářila se nespokojeně. „Ale co to je, ta věc?“

Vrátila se Malá, nevěnovala jim pozornost a začala se přehrabovat ve vaku.

„Co to je? Přece kabát,“ ukázal na ten svůj, kožešinový, přitom zlehka přešel prstem po švu svého rukávu. Vlákna jelení šlachy, kterými byl rukáv sešit, vystupovala na přeskáčku z povrchu a vypadala jako uzlíky nějakého němého hudebního nástroje.

Máchl rukou k cestě. „Ten, co visí na stromě, je jiný. Není z kůže zvířat, ale z tenkých provázků. Plete se podobně jako kabely z proutí a trávy.“

„Dřív se tak dělaly kabáty?“

Upozornující zakašlání. Malá se na ně šklebila, čelo nesouhlasně stažené do škraloupu.

„Tvoje matka má pravdu. Není dobré mluvit o tom, co bylo předtím, než to začalo. V některých osadách to nevadí, ale ve vesnici, do které vás vedu, se nesmí na minulost vzpomínat. Malá se znovu zašklebila a začala rychle ukazovat. Prst obdivně přihlížel jasným, snadno pochopitelným gestům, kterými mluvila.

Než to začalo, pracovala ve velké dílně, která patřila její rodině.

Na šicích strojích tu desítky žen vyráběly oblečení do celého světa. Dlouze vyprávěla o dětských oblečcích, které se v dílně šily, o tom, jak byly barevné, měkké, čisté, s veselými obrázky. Práci jí sehnala její teta, upovídaná žena s hlubokým hlasem, jako většina ostatních bývalá venkovanka, neustále bavící celou dílnu sbíráním místních klepů. Měla stroj hned vedle jejího a Malá nikdy nepochopila, kde pro své příběhy bere informace, když pořád mluví. Jejich město byla kdysi vesnice, ale začaly ji polykat továrny, přicházeli další lidé, novinky a zlepšení. „Potom jsem se zamilovala. Poznali jsme se na dálku, přes... Nevím, jak to vysvětlit, prostě jsme se poznali na dálku a já jsem jednoho dne sedla na letadlo – velkou létající věc, větší než pták, už jsi o tom slyšela vyprávět – a vydala jsem se za tím mužem přes půl světa. Když letadlo přistálo na letišti města, kde žil, zrovna to začalo. Nikdy jsem ho naživo nespatriła, zmizel tak jako ostatní.“

Prst si uvědomil, že musí přepočítat věk Malé. Považoval ji za mnohem mladší, než ve skutečnosti byla. Za ty poslední dva týdny, co ji znal a každou noc přiléhá její tělo, aby se ukojil, ho nenapadlo, že by mohla být starší než on. Měla jemnou, mladistvou kůži, precizně vypnutou na vystupujících kostech, a jen vymačkané váčky prsů jako by k hebkému povrchu někdo omylem přišpendlil. Ale spíš než stáří je přičítal únavě kojící matky, která přibírá k prsu další děti bez matek. „Kolik ti bylo let, když ses za ním vydala?“ zeptal se jí.

Dvakrát roztáhla obě dlaně, podruhé neúplně. „Měl jméno, které znamenalo Hvězdy ve dne.“ Dcera Malé se tomu pousmála. „Pracoval jako učitel. Měli jsme odjet k jeho rodičům, do penzionu u moře, představit se a tak.“ Malá ztichla, zašátrala ve vaku se senem a vytáhla plátku masa.

Stříbrně se leskly časem stráveným uvnitř. Dcera se do fláku hladově zakousla. Voněl suchou medvědí trávou, kterou se vystýlaly válenky.

„Jak vypadá moře?“ zeptala se.

Malá pokrčila rameny a mrkla po Prstovi, jestli on to ví.

Chvíli se na obě nepřítomně díval, v ruce převaloval chladné maso a pak, aniž něco ukázal, otočil se k ženě s dcerou zády a zaostřil zrak zpátky na pověšený kabát. Dcera nespokojeně popotáhla.

Ve vývratu dřepěli celý další den. Pomalu žvýkali plátky masa s očima upřenýma na cestu. Večer se rozhodl, že hned ráno se pokusí kabát vzít. V rozmělněných vzpomínkách, které ubíhaly snímkovací rychlostí horečného snu, znovu chodil po velkém domě, všude visely kabáty, bundy a kožichy. Postupně si je všechny oblékal, hřály, dodávaly mu pocit bezpečí.

V noci zavládlo umělé ticho. V jejich blízkosti se objevilo něco nového. Nasával vzduch, ale necítil žádný cizí pach. Nenechal se ukolébat a po zbytek noci vnímal napjaté prázdno v hlavě, které se objevovalo ve chvílích nebezpečí. Nad ránem odložil kožich, tiše poklekl a dlouze, aby nevydal sebemenší zvuk, natahoval na luk tětivu. Na zem položil dva šípy, třetí držel v ruce. Začalo mírně sněžit.

Poledne. Cizí lovec vylezl z místa, kde ho Prst tušil. V ruce držel úzký oštěp na vysokou s hrotem opáleným v ohni. Štíhlá mladistvá postava, lehký oblek z hnědé telecí kožesiny, zmuchlaný hlemýždí obličej a pátravé oči. Hbitě sešel z vyvýšeniny, vyhnul se ostružinám a přeskočil potok. Na chvíli zmizel Prstovi z výhledu, aby se objevil na cestě

několik kroků od kabátu. Zůstal stát a pozvedl ruku k pozdravu. Vypadal klidně. Podle lehkého vybavení byl na lovecké obhlídce, pravděpodobně obcházel nastražené pasti. Prst ho nechtěl nechat dlouho čekat. Vstal, aby ho neznámý viděl, a pozdrav opětoval. Zvednutá ruka, otevřená dlaň. Lovec nejspíš poznal, koho má před sebou, protože udělal gesto označující vypravěče a sebe označil jménem Strom. Prstovi jeho jméno nic neříkalo. Zeptal se, jak daleko je to do vesnice. Muž ale už věnoval své přítomno pověšenému kabátu. Magicky jej přitahoval po celý rozhovor, neustále utíkal pohledem k šedé pohupující se mucholapce a krok po kroku se k ní přibližoval.

Prst se napružil, pocítil lítost. Cizí lovec mu bere jeho objev. Udělal krok vpřed, ale zezadu ho někdo chytil za opasek. Muž napřáhl oštěp k visícímu kabátu. Byl to kvalitní, nepromokavý kousek s teplou vložkou do zimy. Nejvíc lákavá ale byla energie vycházející z pižma kabátu, která lovce sváděla k okraji trychtýře jeho touhy po majetku. Les poklidně předl. Kabát se zhoupl pod ostrím oštěpu. Strom se ho pokusil nadzvednout a sundat z větve. Kabát odolával, lovec napnul svaly, tělo se pod námahou naklonilo dopředu. Náhle mu obličej vyžehnil překvapený výraz. Prst ucítil, jak mu do hlavy sáhla ledová ruka. Život v lese ztuhl. Cizí muž byl pryč. Na zem tiše dopadl jeho oštěp a místa, kde jej ještě před chvílí držely lovcovy zpotené dlaně, rozpouštěl sníh.

Motor ventilátoru tiše vrněl a vydechoval klimatizovaný vzduch. Seděl schoulený na zemi auta. Dvakrát měl pocit, že slyšel rychlé kroky, ale neměl odvahu vstát a očihnout to. Zelená opička, plyšová hračka pověšená za šňůrku na háčku nade dveřmi, se neustále líně otáčela. V noci mu přišel její rozesmátý obličej děsivý.

Byla zima, přikryl se koberečkem z podlahy a přerušovaně spal. Za svítání se v autě bez výstrahy vypnula ventilace. Probudil se a první, co ho napadlo, bylo, že se maminka vrátila na své místo za volant, vypnula přístrojovku a teď se otáčí, aby ho našla.

Snažil se vstát, ale tělo nechtělo poslouchat. V noze mu běhali mravenci, znal dobře předzvěst křeče. Každý večer před spaním a ráno, sotva se probudil, dostával oválné nahnědlé pilulky, protože mu chybí nějaký vitamín, jak jednou pravil doktor s pěstěným knírem. Maminka se o něm pak bavila se svou známou, že mu prý utekla žena kvůli chlastu. Netušil, co to znamená, ale vždycky, když pak toho muže v bílém plášti viděl, představoval si, jak před ním zdrhá nějaká hubená ženská a on za ní běží s injekční stříkačkou v ruce.

Maminka se ale nevrátila. Sedadlo před volantem zůstalo prázdné. Slyšel podivný šum, až po dlouhé chvíli zjistil, že vychází z reproduktorů. Vůbec si nevšiml, kdy rádio přestalo hrát. Ještě nebylo ani poledne a v autě už cítil nesnesitelné vedro. Pootevřel u sebe vzadu okénka, sjížděla neobvykle líně a po krátké chvíli se zastavila úplně. Dopředu k volantu se neodvážil, vyhodil na ulici plyšovou opici, vymočil se na zem mezi sedadla, louži přikryl koberečkem a začal pociťovat žízeň. Chvíli jen seděl a poslouchal zvuky zvenčí; nezvyklé ticho, popiskování ptáků, štěkot psa, vítr, prohánějící prázdnou igelitku mezi auty. Táta mu kdysi na otázku, proč se všechno hýbe, odpověděl, že pohyb je důležitý k přežití, k nalezení jídla, bezpečného místa na přespání. A dodal, že kdyby zůstal někdy sám, tak musí jít někam, kde najde hodné lidi. Štěkání se pomalu přibližovalo. Podle vysoko posazeného tónu si představil, jak pes asi vypadá. Malé tělo na štíhlých nožkách. Možná je ale dlouhosrstý a s fleky, takový, jakého mají jejich sousedi, dva staří muži; maminka říká, že jsou moc milí, táta se jim pošklebuje. Najednou věděl, co má dělat.

Vzal za kliku a otevřel dveře. Hlasitě to klaplo, hlasitěji než jindy. I přes tenisky cítil rozpálený povrch silnice. Olízl si suché rty. Ve směru psího ohlašování se v horkém vzduchu roztékala postava muže. Dlouhý hnědý kabát, přes rameno velkoobjemová nákupní taška. Muž systematicky otevíral auta, šel od jednoho k druhému, nejdřív dovnitř mrkl přes sklo, zkusil, jestli je odemčeno, většinou bylo, pak na chvíli zmizel vevnitř. Pes, rezavý kříženec staforda, mu kroužil kolem lýtek jako gumová hračka, vrčel a dorážel na jeho kárované nohavice. Stojícího chlapce si dvojice všimla až u jeho auta. Kříženec přenesl pozornost na jeho holé nohy. Chlap byl asi čtyřicetiletý, velké černé oči, obličej zarostlý rozházeným vousem, ruce sežrané špínou ulice. Nahlédl do auta, pohledem objevil máminu kabelku, otevřel dveře a vytáhl peněženku. Koukl po něm a šel k dalšímu autu.

Bezdomovci jsou vůbec ti nejužvaněnější lidi pod sluncem, i když si do té doby myslel, že vůbec nemluví a jejich jediná slova jsou: „Nemáte pár zbytečnějš drobnejch?“ Jemu říkali Ital, kvůli jakési kuchaře, která ho krmila za italskou restaurací špagetami a piz-zou. To o sobě prozradil až po několika dnech. Uměl gestikulovat rukama jako nikdo jiný.

Řada aut, muž s plnou nákupní taškou přes rameno. On se tluče pár kroků za jeho nahnutým stínem a pokaždé, když bezdomovec otevře a prohledává nové auto, zastaví a čeká. Pes přestal blafat, pobíhá mezi svým pánem a jeho tenkýma nohama. Když se čumákem dotkne jeho kotníku, příjemně to zastudí.

Vesnici chránila hradba plotu ze suchých trnitých keřů. Brzké ráno, slunce zalepené v hlenech šedé oblohy. Přišli po větru, aby dali najevo, že přicházejí jako přátelé. Prst

zastavil několik kroků před plotem. Pokynul Malé s dcerou, ať mu pomůžou se zmrzlou srnou. Přiskočily, nadzvedly tělo na jeho zádech. Nohy, které byly zkřížené a svázané přes jeho hrud', se uvolnily, úlovek hlučně dopadl na zem. Přiložil k srně Stromův oštěp. Nikdo z vesničanů nehnul kloubem. Nejblíže stáli muži. Zbraně v rukách, našponované pohledy. Ženy a děti po jejich boku nebo za nimi. Všem do jednoho se rozšiřovaly nozdry, nasávali jejich pach. Prst zvedl ruku a v přátelském pozdravu ukázal prázdné dlaně, pak položil prst na ústa. Malá s dcerou ho napodobily. „Jsem Prst, už několikrát jsem vaši vesnici navštívil. Přináším zprávy o osadách, které už nejsou, o zvířatech, o nových pastech.“

Vůbec první znak, který se naučil, byl prst položený přes rty. Ital mu ten jednoduchý znak ukázal u lexusu s otevřenými dveřmi. Auto stálo před malou pekárnou, jako by si někdo jen odskočil pro čerstvou bagetu a nebál se, že mu s ním zatím někdo zmizí, protože ho kontroluje přes výlohu, schovaný za proutěnými košíky s umělým pečivem (které vypadá opravdověji než to pravé a mate i mouchy). Pekárna byla ale prázdná, všude ticho, jen tomu autu trpělivě vrněla klimatizace. Bezdomovec se po něm svezl pohledem a několika hbitými pohyby ukázal, že má být ticho, hned nato jednoduchým gestem dodal: „Nebo zemřeš! Zmizíš!“

Přikývl, že rozumí, a pohladil psa.

„Kdo jel s tebou? Máma nebo táta? Kdo řídil?“

Dlouho nechápal, na co se ho ptá. Ital vytáhl starou plastovou láhev se stříbrem vody a podal mu ji. Sedli si do stínu mezi kanárkově žlutou budovou pekárny a ještě nějakým dalším obchodem. Ukázalo se, že Ital má v tašce kromě peněženek i jídlo.

„Máma,“ začal se přehrabovat v jeho tašce, dokud nenašel

známou peněženku. Ital ho pozoroval se zadumaným pohledem, strkal si do pusy sladké sušenky a zalíval je vodou; líp se mu polykaly.

„Jo, chápu, v tý káře s tebou byla tvoje matka,“ vytáhl z peněženky řidičák. „Pěkná ženská,“ zubil se při prohlížení průkazu.

„Kam se ztratila?“ zopakoval několikrát polámanými posunky, než muž pochopil.

„Co já vím! Všichni, co promluvili, se někam vypařili,“ ukázal rychle a čitelně, jako by měl gesta už předem připravená, a on mu okamžitě porozuměl. Chtělo se mu brečet, ale namísto toho pozoroval muže, jak loví z peněženek peníze, bankovky si dává do kapsy, drobné do papírového pytlíku, koumal jeho ruce, s jakou samozřejmostí si přivlastňuje cizí peníze, a najednou pochopil, že své rodiče už nikdy neuvidí; sucho v krku, stažená hrud', „nikdy neukazuj slabost, lidi toho hned využijou“, řekl by mu teď táta, anebo by řekl něco ještě chytřejšího, ale táta už nejspíš taky není, protože táta je úplný opak tohohle muže, muže, který umí přežít, táta by nedokázal otevřít cizí peněženku a vzít si něčí peníze. Myšlenky proudily ze všech stran, tříštily se a nabývaly nejrůznějších podob. Ty, které se mu nelíbily, odsouval jako vláčky na dětské dráze tak dlouho, až nezbylo nic.

Ukázalo se, že lidi jsou zvyklí platit bezhotovostně, a pokud u sebe mají peníze, tak většinou jen pár drobných. Ital byl s každou další peněženkou mrzutější.

Nevšímal si jeho nespokojeného chrchlání a namáhavě z fóliové přihrádky máminy peněženky vylovil fotografii. Byl na ní on, máma a táta. Ukázal ji Italovi.

„Táta? Hm... Chceš ho najít nebo co?“ podíval se do máminy průkazky, našel adresu, rozhlédl se a ukázal napříč přes ulici: „Hele, tvůj dům je vodsud na východ, asi pět kiláků. Východ

je směrem, kde ráno vychází slunce. Než přijde noc, mohl bys tam dojít.“

Všechna jeho gesta nepochopil, ale odtušil, že mu Ital dojít domů nepomůže. Vlastně by se ho nejspíš rád zbavil, a kdyby teď vstal a odešel, Ital by ho nezastavil a nevysvětlil by mu, že domů nemá cenu chodit, že ho tam nikdo nečeká a čekat nebude. Schoval si fotografii do kapsy a sklopil hlavu. Muž něco zachrčel, pes ležící vedle haldy vykuchaných peněženek začal ze spaní škubat nohama.

Blížili se k centru. Všude stejný obraz, prázdná auta, pustý klid, opuštěné ulice. Nad hlavami po vytyčené nebeské cestě automaticky prolétávaly poslední doručovací drony. Občas potkali nejisté postavy. Většinou se jim lidé zdálky vyhnuli, zastavili, vběhli do vedlejší ulice nebo přešli na druhou stranu. Někteří jim ukazovali znamení pro ticho. Občas potkali opuštěný dětský kočárek. Z modrého, měl velká chromová kola, zněl suchý pláč. Přešli na druhou stranu ulice, Ital po několika krocích zbrzdil, pokynul mu, ať počká, a odběhl kočár přeparkovat do stínu. Když se vrátil, vytáhl z kapsy kabátu stříbrnou izolepu a přelepil mu ústa. Moc mu to nešmakovalo a až později pochopil, že to praktické opatření bylo i výrazem jakési opatrovnické starostlivosti, kterou Ital vůči němu přijal, i když by si to sám asi nikdy nepřiznal.

Pásku několik dalších dnů využívali oba. Tedy, Ital jen na noc. „Prej ze spaní žvaním. Jakože dost nahlas křičím a prostě se vykecávám,“ vysvětloval. „V azyláku se mnou kvůli tomu nikdo nechtěl spát. No, stejně je lepší chrupec venku. Dokážeš si představit malej kamrlík s trpasličím oknem, co ani nejde pořádně otevřít, uvnitř spí dvacet špinavejch otrapů a všichni do jednoho chrápou? A mně vyčítali, že jim trhám jejich ožralecký sny, mně, kterej si

nikdy nikomu nestěžoval. A víš ty, co mě jednou kouslo, teda jako myšlenka, co mě kousla? Možná, protože si normálně nikomu nestěžuju, tak se to ze sebe asi snažím dostat v noci, a tak jsem si řekl, že si opatřím diktafon a nahraju si, co to vlastně říkám. No, nestih' jsem to, asi to tak mělo bejt. Možný je, že bych se dověděl něco, co je lepší než nechat hníť na tom posraným oltáři noci.“

Pěší zóna před centrálním náměstím. Prázdná a nezvyklé ticho rušené jen ptačím štěbetáním. Nikdy si nevšiml, že je ve městě tolik ptáků, poskakovali po římsách, štěbetali, rochnili se v odpadkových koších. Nejvíce opuštěných psů se toulalo kolem městského parku, tahali za sebou vodítka, měli plašácké oči, a když se k nim přiblížil jejich staford, stáhli ocas a zdrhli.

Zahnuli do úzké kamenné uličky; zelené a bordó popelnice vyrovnané u zdi, pečlivě poskládané černé pytle s odpadky. Ital došel ke dveřím s otevřenou kovovou mříží, rozhlédl se a zaklepal. Chvilu čekal. Nic. Zabušil. Další čekání. Pak opatrně zkusil vztít za kliku. Bylo zamčeno. Všiml si, že když z kliky sundává ruku, chvěje se mu. Vyšli zpátky na ulici. Dům měl vepředu malou mdlou restauraci. Na chodníku, pod korunou stromu s podlouhlými listy, co vypadaly jako loďky, stálo několik stolků a bílé kovové židličky. Ital pokynul, ať se psem počká venku, odložil tašku, pomalu došel k proskleným dveřím, s přehnanou úctou skrz ně dlouho nahlížel dovnitř, a než vstoupil, otřel si boty o stříbrnou rohož na zemi.

Vrátil se brzy, nesl košík s čokoládovými bonbóny. Sedl k opuštěnému stolku s dvěma poloprázdnými šálky s kávou, jeden šálek vzal a usrkl si. „Je pryč, stejně jako vostatní,“ ukázal. „Byla to hodná ženská. Kvůli ní jsem přestal pít, teda ne úplně, ale dost jsem to vomezil. Nemysli si, já jsem si na ní nemyslel, vona byla vdaná a vo mě se starala, nejspíš jen aby si splnila nákou

křesťanskou povinnost, ale povím ti, je dobrý někoho mít, když se na tebe celý svět vykašlal, nebo ještě jinak, když se tě celý svět štítí. To je to správné slovo, všichni se mě štítí jak smradlavýho psa, jen ty ne, udělala sis pro mě ve své hrudi místo. Mělas velký srdce. Teď už mám jen psa.“ Ukazoval rukama složité gesta ještě dlouho po tom, co obě kávy dopil.

Zavřel oči a chvíli na stoličce podřimoval, pes mu ležel u nohou a hnípál taky.

Občas se na jeho psí jméno ptal, ale Ital mu ho nebyl schopen vysvětlit, i když jinak uměl popsat všechno. Rád komunikoval. Na chlapa až nezvykle moc. Táta říkával, že užvanění chlapi jsou zženštilí, ale to asi nepoznal nikoho, jako byl Ital.

Voják se před nimi zjevil, ještě když parkovali u toho stolku. Štíhlý chlap s tělem narovnaným, jako by měl lopatky přišité k sobě reznou nití, a hlavou neúnavně vztyčenou, kontrolující prostor rychlým otáčením orlího nosu. Přišly s ním dvě ženy, mladší měla v náruči spící dítě, několikátýdenního novorozence v bílém oblečku a peřince, spokojeného tvorečka snícího s pootevřenou pusou. Ten den viděl Vojáka poprvé, a co jej na něm hned upoutalo, byla rozhodnost, s jakou se choval. Zastavil se u nich a pečlivě si je prohlédl, zadumaně se pousmál jeho izolepě, nakřivo připlácnuté přes pusou. Pes ke skupince přišel obloukem a všechny je očichal. Voják pozdravil s prstem na rtech, Ital byl ještě stále uvězněný ve vzpomínkách na dobráckou kuchařku, udiveně otevřel pusou; bílý jazyk, porcelánovité zuby. Voják ukázal, odkud přichází a kterým směrem jde.

„My vodtud a zatím jenom tady,“ odpověděl Ital a zarazilo ho, jak mu muž nepokrytě nahlídl do tašky.

„Pojďte s námi,“ ukázal Voják.

„Proč?“ odvětil rychle.

Zdlouhavě vysvětloval na prstech, že když jich bude víc, mají větší šanci, a vyprávěl krátký příběh.

Líbila se mu jeho hra s prsty, ukazovák pravé ruky byl on, dva prsty z levé ruky byli nějací padouši, kteří se zčistajasna objevili, na osamocení prst skočili a zlomili jej. Pak se scénka opakovala s tím rozdílem, že se k prstu na pravé ruce přidal další prst a ty nepřátelské na levé ruce to už neměly tak jednoduché. Do třetice, když na pravé ruce bylo prstů pět, se ty nepřátelské už zaútočit neodvážily a utekly. Měl chuť se těm zlým prstům vysmát, ale Vojákův přísný obličej mu to nedovolil.

Ital pokývl, že chápe, a chvíli přemýšlel. Pak se zeptal: „To je tvoje rodina?“ Voják obdivně zvedl obočí nad ladností a pochopitelností páru gest, která Ital použil. „Ne,“ zakroutil hlavou a požádal o izolepu pro dítě.

Seskočil, aby někoho z nich pustil sednout, nikdo si ale volné stoličky nevšímal. Starší ženě tekla z kotníku krev, měla pouze jednu botu, střevíc na podpatku v barvě kaštanu a letní šaty s potiskem slunečnic. Pomyslel si, že se k ní takové šaty nehodí, měla by mít spíš černé, takové jako jeho babička, chodila v nich každou druhou neděli do dřevěného kostela nad vesnicí. Když umřela, měla tam i pohřeb, venku byla zima a sníh, spouštěli ji do díry v zemi v lakované rakvi a táta říkal, že dneska se tak pohřbívá už jen na venkově a na zvláštní povolení.

Mladší žena byla oblečena pohodlněji, měla modré džíny, tenisky a námořnické triko, vložila děcko do náruče té druhé ženy a protřepávala si ruce, bylo vidět, že nepatří ani jedné z nich, že ho nejspíš našly, možná to byl ten uplakánek z modrého kočárku s lesklými koly.

Voják Italovi něco dlouze vysvětloval, moc jim nerozuměl, načež ukázal na tašku s peněženkami, pak na oblohu – k nebi na několika místech stoupal kouř – potom pokynul směrem do

jedné z ulic a vykročil; ženy jako unavené otisky vstaly a vydaly se za ním.

Šli pomalu v jejich závěsu, Italovo chování se změnilo, byl vyplašený, v jednu chvíli vysypal všechny zbylé peněženky do odpadkového koše. Voják se rozhodným krokem proplétal ulicemi, a když potkali nějakou postavu, pokaždé ukazoval, ať jde s nimi. Zbytečně, lidé se báli.

Muž na invalidním vozíku seděl na malém balkónku v přízemí starobylého domu, balkón s lehkovážnou rozpustilostí ve tváři podpírali kamenní andělé. Invalida za skupinkou z neznámého důvodu ještě dlouho hrozil pěstí.

Mířili k obchodu se zbraněmi. To pochopil, když zastavili na náměstíčku s bílými dlaždicemi na zemi. Už tady jednou byl. S mámou. Kupovala tátovi dárek k narozeninám. Lovecký zavírací nůž. Byl to jediný krámk se zbraněmi ve městě. Moc dobře si ho zevnitř nepamatoval, koukal se tenkrát skrz výlohu ven na hnědé holuby. Loudali se po bílých dlaždicích, podobni kakau naspanému na šlehače.

Holubi tu nebyli, zato před otevřenými dveřmi obchodu stál zrzavý chlápek s brokovnicí. O něčem se zdlouhavě dohadoval s úplně nahým párem mužů. Ten hubenější, na nose měl kostěné brýle, se schovával za kmenem okrasného javoru. Jejich šaty ležely opodál.

Voják a ženy před nimi zastavili a trochu mu bránili ve výhledu na dohadující se trojici. Snažil se nakouknout bokem, ale Ital jej vzal za rameno, rychle ukázal, že tu není bezpečno, a táhl ho zpátky. V tu chvíli se zrzek podíval jejich směrem. Obličej mu zkřivil úlek. Vystřelil. Hrst broků proletěla povětřím, utrhla kus kmene stromu, zakousla se hubenému muži do hrudi a prudce jím trhla do vývrtky. Rána, zaúpení, druhý naháč popadl ze země šaty a dal se na útěk. Zrzoun s brokovnicí si ho nevšímal. Stále se

díval směrem, kde stál Voják a obě ženy. Měl zmatené oči kartónové barvy, které mu ladily k jeho zrzavé šišce. Zračila se v nich smrt. Než ale stačil zamířit a vystřelit jejich směrem, zmizel. Puška dopadla s trísknutím na zem, naháč běžel dál, postřelený se svíjel na zemi a sténal; krev, bolest. Voják se ženami stáli ztuhle na místě, dítě v náruči začalo prudce dýchat.

Utíkali ještě dlouho. Když Ital viděl, že nemůže, hodil si ho na záda. Na divokém místě s vysokou trávou a poházenými odpadky, kousek od železnice, na místě, které znali jenom bezdomovci a sprejeři, rozdělali oheň. Ital vytáhl z tašky zabalené bagety, voněly zapařeně, ale prý se dají jíst. „Ten Voják chtěl pořád sehnat nějaký zbraně. Nelíbilo se mi to. Jak máš jednou zbraň, hned po tobě každej střílí. Na druhou stranu je pravda, že nastaly divný časy. Ale stejně, viděls, ten zrzoun někoho zastřelil a zmizel. Je to všechno záběr na bednu. Kámo, dneska si dám do trumpety, fakt se potřebuju zlejt,“ vytáhl plnou láhev, chvíli zápolil s plechovým vrškem, oči mu divoce svítily. Usnul dlouho po půlnoci. Do té doby chodil kolem ohně, naříkavě vyl a bil se s neviditelnými démony.

Pouliční osvětlení se nerozsvítilo, město ovládla tma a odlesky požárů, nad ránem začalo pršet a bez přestání teklo několik dalších dní. To už ale drhli dálnici, vedoucí z města směrem k východu.